

OBČINA MISLINJA OBČINSKI SVET

3. TOČKA DNEVNEGA REDA

**Obrazložitev in sklepanje o predlogu Odloka o spremembah in dopolnitvah
Odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju
Občine Mislinja
(predlagan skrajšani postopek)**

Poročevalec: Bogdan Slemenik, direktor občinske uprave

Gradivo:

- ▶ Predlog sprememb in dopolnitev Odloka z obrazložitvijo.

OBČINA MISLINJA Šolska cesta 34, 2382 Mislinja, Slovenija,
tel: +386 (02)88-57-342 <http://www.mislinja.si>; e-mail: obcina@mislinja.si
OBČINSKA UPRAVA

Številka : 621-1/2021

Datum : 26.9.2022

OBČINSKEMU SVETU MISLINJA
gradivo za 29. sejo občinskega sveta

Predlog sklepa z obrazložitvijo

ZADEVA:	Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Mislinja
PRAVNA PODLAGA:	13. člen Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg) in 17. člen Statuta Občine Mislinja (Uradni list RS št. 63/2010 in Uradno glasilo slovenskih občin, št. 5/12, 27/16, 61/16)
PRIPRAVLJALCI	Občinska uprava
OROČEVALEC:	Bogdan Slemenik, direktor občinske uprave
PREDLAGATELJ:	Bojan Borovnik, župan Občine Mislinja
PREDLOG SKLEPA :	Občinski svet občine Mislinja sprejme Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Mislinja v predloženem besedilu, po skrajšanem postopku.

OBRAZLOŽITEV:

Občinski svet je na svoji 25. redni seji dne 16.3.2022 sprejel Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Mislinja, ki je bil objavljen v Uradnem glasilu slovenskih občin št. 12/2022. Ministrstvo za kulturo je Občino Mislinja v avgustu pozvalo na odpravo napak v omenjenem odloku, saj so pri identifikaciji spomenikov ugotovili nekatere napake in neuskklajenost. Svetovali so, da čim prej sprejmemo spremembo odloka, s katero bodo navedene napake oziroma neuskklajenosti s 13. členom Zakona o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1; Uradni list RS, št. 16/2008 s spremembami) odpravljene. Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije nam je posredovalo podatke, katere napake je potrebno odpraviti in sicer so v osnutku odloka označene z rdečo barvo.

Ker gre za uskladitev z zakonom oz. manj zahtevne spremembe in dopolnitve predlagamo, da se Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Mislinja, skladno s 84. členom Poslovnika Občinskega sveta občine Mislinja (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 25/2010) sprejme po skrajšanem postopku.

Pripravila: Nina Frasn, univ. dipl. prav.

Predlagatelj:
Župan Občine Mislinja
Bojan Borovnik, mag. posl. ved, l.r.

Na podlagi 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg) in 17. člena Statuta Občine Mislinja (Uradni list RS št. 63/2010 in Uradno glasilo slovenskih občin, št. 5/12, 27/16, 61/16) ter predloga, je Občinski svet Občine Mislinja na ____ redni seji dne _____ sprejel

O D L O K o spremembah in dopolnitvah

Odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Mislinja

1. člen

Z Odlokom o spremembah in dopolnitvah Odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Mislinja se spreminja Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Mislinja (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 13/2022), v nadaljevanju odlok.

2. člen

V 5. členu odloka se spremenijo posamezne opredelitve kulturnih spomenikov, tako da se na novo glasijo:

»

EŠD	3478
Ime enote	Završe – Cerkev sv. Vida
Lokacija	parc.št. *112, *73, 495, 496, 497/3 k.o. Šentvid nad Valdekom
Utemeljitev razglasitve	<p>Cerkev, ki je pravilno orientirana stoji na dominantni lokaciji, na višini 811 metrov. Obdaja jo pokopališki zid, v katerega je ob vhodu vzdana rimska nagrobna stela za Julijo Kalandino in njenega soproga (marmorni nagrobnik je ohranjen v celoti, v niši nad napisom sta doprsni upodobitvi pokojnikov, datiran je v čas med 175 – 185).</p> <p>Cerkev se prvič omenja leta 1320, pred letom 1592 je bila sedež vikariata, 1756 vikariatne župnije, leta 1770 pa je že bila samostojna župnija. Cerkev je v zasnovi gotska. K prvotno nižji in ravnostropni ladji, so v začetku 18. stoletja prizidali nekoliko višji kapeli. Leta 1857 so dvignili in obokali ladjo, preobokali pa prezbitarij in severno kapelo. Leta 1889 so za zgornjo etažo povišali zvonik.</p> <p>V tlorisu sestoji iz zvonika na zahodu, pravokotne ladje s 3/8 sklenjenima kapelama na severni in južni strani, nekoliko nižjega in ožjega 3/8 sklenjenega prezbitarija na vzhodu in pritlične zakristije na južni strani. Kritina na celotni cerkvi je kamnita.</p> <p>Zunanjščina cerkve je preprosta. Zahodno fasado zvonika členijo okenske line, zgornji del vseh štirih fasad pa predirajo polkrožna okna, nad katerimi so mehanske ure. Vogale zvonika poudarjajo preprosti naslikani vertikalni pasovi. Prav taki po horizontali ločujejo tudi nadstropja zvonika. Nad bogatim profiliranim podstrešnim vencem, ki obteka zvonik, se dviga čebulasta kapa.</p> <p>Na zahodni fasadi ladje sta na vsaki strani zvonika pod zatrepom okrogli lini. Južno fasado členi baročno oblikovana okenska odprtina in kapela, katere okno na zahodni fasadi je baročno lunetno, njena vzhodna fasada pa se stika z zakristijo. Vzдолžni steni prezbitarija predirata večji segmentno</p>

	<p>zaključeni okni, v sklepni steni pa je verjetno še prvotno manjše šilasto sklenjeno okno, katerega ostenje je poševno.</p> <p>Na severni strani ladje je kapela s pravokotnimi okni, vrh katerih so manjša lunetna, na sklepni stranici kapele pa visi lesen križ s Korpusom.</p> <p>Baročno oblikovana odprtina na severni fasadi ladje je locirana ob naknadno dozidanem oporniku, ki se pojavlja tudi na južni strani ladje. Glavni portal in portal v južno kapelo sta preprosta.</p> <p>Steno ladje členijo trije pari pilastrov, ki nosijo oproge in kapasta oboka. Kapeli sta členjeni enako, le da južno pokriva prvotni banjasti obok s parom sosvodnic in tristranim zaključkom, severno pa obok v obliki češke kape. Prezbitarij pokriva banjasti obok z dvema paroma sosvodnic in tristranim zaključkom. Dekorativno figuralno poslikavo ladje, prezbitarija in kapel je leta 1940 izvedel slikar Vinko Vipotnik iz Žalca.</p> <p>Zidana pevska empora na zahodu sloni na dveh slopih in treh obokih v obliki čeških kap. Orgle, ki naj bi jih leta 1873 izdelala orglarski delavnica družine Naraks, je leta 2011 temeljito prenovil Simon Kolar. Na tleh so dekorativne cementne ploščice. V zvonici je kropilnik z letnico 1853.</p> <p>Cerkvena oprema je po večini novejšega datuma. Glavni oltar iz leta 1799 je bil popolnoma predelan leta 1850, ko je dobil nov tabernakelj, nato pa je bil oltar zamenjan s sedanjim historističnim, ki ga je leta 1901 postavil podobar Ivan Cesar. Kipi na oltarju (sv. Vid, sv. Tomaž, sv. Janez Evangelist, Marijino kronanje, angeli) so starejši, baročni in verjetno ostanek prvotnega velikega oltarja.</p> <p>V glavno oltarno mizo sta vzdana dva rimska nagrobnika (nagrobna plošča za Kotulija in njegovo ženo ter nagrobna plošča za Sekundina; oba sta datirana v drugo polovico 1. oz. v 2. stoletje).</p> <p>Stranska neoklasicistična oltarja v kapelah, ki sta pendanta in neogotski oltar Lurške Matere Božje, sta med letoma 1860 in 1861 izdelala brata Janez in Štefan Šubic, ki sta istega leta naredila še Križev pot. Leseno prižnico z reliefi evangelistov na prižnični ograji sta brata Šubic naredila leta 1859.</p> <p>Izjemno premišljeno izbrana lokacija, še vedno ohranjeno in nedotaknjeno naravno okolje z veliko lipo pred župniščem, ki je bilo v tej obliki zgrajeno po požaru leta 1765, postavlja ta spomenik med najpomembnejše v Mislinjski dolini.</p> <p>Glede na veliko število vzdanih rimskih nagrobnikov, o katerih nimamo zanesljivih izvornih najdiščnih podatkov, ima tudi širše območje velik arheološki potencial.</p>
<p>Opis varstvenega režima</p>	<p>Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovanje kulturnih, arhitekturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; - da morajo biti vsi posegi v spomenik in vsaka raba podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; izjemoma je - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvorne tlorisne in konstrukcijske zasnove, gabaritov, lege, in materialov; izjemoma je na osnovi predhodnih konservatorskih raziskav in ob soglasju pristojne službe za varstvo kulturne dediščine možno spremeniti dele posameznih objektov v kvalitetnejše oz. bolj avtentično stanje ter spremeniti oziroma dopolniti konstrukcijsko zasnovo, če ni mogoče drugače zagotoviti statične stabilnosti objekta; - pojavnost in oblikovanost zunanjsčine (kot členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin delno kamnite kritine (škrlj), stavbno pohištvo z obstoječim okovjem, barve fasad z detajli; - prepoved vseh posegov brez soglasja pristojne službe v zaščitene arhitekturne detajle: kamniti arhitekturni členi (kot npr. kamniti portali,

	<p>okna, obočne sheme v prezbitteriju, kapelah, i.t.d.), poslikavo zunanjščine (dekorativna poslikava), oprema (oltarji, prižnica, križev pot, orgle i.t.d.), morebitne predhodno še ohranjene plasti ometov in poslikav v notranjščini, ter ohranjeno obstoječo poslikavo z vsemi detajli;</p> <p>- zaradi neustrezne lokacije in ogroženosti rimskega nagrobnika v pokopališkem zidu, njegove dobre ohranjenosti in redkosti, je ob prvi priliki potrebno spomenik ob sodelovanju konservatorske službe zavarovati in ga prenesti v lapidarij pristojnega muzeja.</p> <p>-pri posegih za saniranje ali izboljšanje varovanih vrednot spomenika je možno posegati pod obstoječo hodno površino oziroma v zemeljske plasti z arheološkimi ostalinami ob zagotovitvi predhodne arheološke raziskave;</p> <p>- na spomenik in v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo in nosilci reklam;</p> <p>-omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov in dostopnosti javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in njegovih spomeniških kvalitete ter ne moti v njem odvijajoče dejavnosti.</p>
Opis vplivnega območja spomenika	<p>parc. št. *138, *70/2, 477/2, 477/3, 477/4, 478, 479/1, 479/2, 479/3, 479/4, 479/5, 479/6, 479/7, 479/8, 479/11, 479/12, 480, 481/1, 481/2, 481/3, 481/4, 481/5, 482/1, 482/2, 483/2, 491/2, 491/3, 491/4, 491/5, 492, 493, 497/2, 497/4, 499/5, 499/10, 499/11, 499/17, 499/18, 501, 502, 503, 504, 505, 506/1, 506/2, 506/3, 506/4, 505/5, 506/6, 507/2, 507/3, 507/5, 507/6, 736/1, 736/2, 737, severovzhodni del 890, 900/6, jugozahodni del 902, *139, 507/7, 498/2 in 491/1, k.o. Šentvid nad Valdekom</p>
Opis varstvenega režima za vplivno območje	<p>Za spomenik velja varstveni režim za vplivno območje, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ohranjanje prostorske integritete, pričevalnosti in dominantnosti spomenika, -ohranjanje tradicionalne rabe, prostorskih razmerij, značilnih vedut in pogledov, -prepoved posegov, ki imajo negativen vpliv na pojavnost in značaj spomenika v prostoru ali na njegovo materialno substanco, -preprečevanje sajenja neavtohtonih dreves in grmovnic in drugih ureditev, ki niso v skladu z značajem spomenika in prostora.

EŠD	3017
Ime enote	Šentilj pod Turjakom – Cerkev sv. Ahaca
Lokacija	parc.št. 162/20 k. o. Šentilj pod Turjakom
Utemeljitev razglasitve	<p>Cerkev na slikoviti lokaciji, ki je kvaliteten, celostno še ohranjen primer poznogotske arhitekture, obdaja pokopališki zid. Prvič se omenja leta 1476 in je šentiljska podružnica.</p> <p>V tlorisu sestoji iz kvadratne ladje, velikega, malce ožjega in nekoliko višjega tristrano zaključenega prezbitterija, ki so mu na severni strani leta 1705 prizidali zakristijo. Streha s šeststranim strešnim stolpičem je v celoti pokrita s kamnito kritino (skrilj). Gradnja je v celoti kamnita.</p> <p>Zunanjščino južne fasade členita po velikosti različni kamniti, gotski okni z bogatim krogovičjem in dekorativno poslikavo v okenskih ostenjih ter freska z motivom sv. Krištofa. Prezbitterij členita visoki, s trilistom zaključeni kamniti gotski okni, osrednje okno na sklepni steni pa je zazidano. Severno fasado členi pravokotno okno z originalnim še ohranjenim kamnitim portalom in nadstreškom nad njim, zahodno pa kamniti še originalno ohranjen portal. Celotno fasado, z izjemo zahodne, krasi bogata dekorativna poslikava.</p> <p>Ladjo pokriva lesen kasetiran strop iz leta 1730, restavriran leta 1922. V kasetah so znotraj poslikanih cvetličnih polj naslikani Kristus in angeli z orodji mučeništva, ki pa so bili – glede na precejšnje razlike v kvaliteti, barvah in oblikah peruti – vsaj nekateri enkrat ali večkrat preslikani. Šilasto</p>

	<p>oblikovan slavolok vodi v prezbitერიj, ki ga pokriva zvezdast obok. Žlebato profilirana rebra slonijo na preprostih geometričnih konzolah in se sklepajo v dveh gladkih okroglih sklepnikih.</p> <p>Dekoratívna floralna poslikava medrebrnih polj, ki jo dopolnjujejo operutničene glavice, je iz prve polovice 17. stoletja. Skozi zgodnjebaročni portal na severni strani pridemo v zakristijo, ki jo pokriva banjast obok z globokima sosvodnicama. V celotni cerkvi vidimo posvetilne križe, od katerih sta originalna le tista na zahodni steni pod korom. Kor, ki sloni na toskanskih stebrih, ima zidano ograjo, nanj vodijo kamnite stopnice, urejene v jugozahodnem vogalu. Originalen kamnit tlak je ohranjen samo v prezbitერიju, medtem ko so ga v ladji in zakristiji zamenjali z novim, kamnitim, pri čemer so nekoliko dvignili nivo ladje, zlasti pod korom.</p> <p>Od opreme so v cerkvi veliki oltar, ki je neogotsko delo s konca 19. stoletja in najverjetneje – vsaj kiparski delež – tirolske provenienčne ter stranska oltarja iz sredine 17. stoletja, ki sta bila pozneje neustrezno predelana – še zlasti levi. Na koru stojijo orgle s klasicističnim ohišjem in ornamentiko. Izhajajo iz Celjske orglarske delavnice Venčeslava Martla in so bile leta 1821 narejene za župnijsko cerkev sv. Ilija. Na južni steni ladje visi kvalitetna slika, ki je bila po pričevanju prinesena iz župnijske cerkve. Datiramo jo lahko v drugo polovico 18. stoletja. Gre za tip »Marija daje pas sv. Moniki in sv. Avguštinu«, vendar je motiv razbit oziroma modificiran, saj ju je nadomestil sv. Nikolaj Tolentinski, ob katerem vidimo za ta motiv značilne vice.</p> <p>Cerkev je ena ključnih v skupini tega tipa arhitekture v Mislinjski dolini in je toliko pomembnejša še zlasti zato, ker se je do danes ohranila v čisti obliki, brez motečih kasnejših prezidav.</p>
<p>Opis varstvenega režima</p>	<p>Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovanje kulturnih, arhitekturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; - da morajo biti vsi posegi v spomenik in vsaka raba podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; izjemoma je - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne in konstrukcijske zasnove, gabaritov, lege, in materialov; izjemoma je na osnovi predhodnih konservatorskih raziskav in ob soglasju pristojne službe za varstvo kulturne dediščine možno spremeniti dele posameznih objektov v kvalitetnejše oz. bolj avtentično stanje ter spremeniti oziroma dopolniti konstrukcijsko zasnovo, če ni mogoče drugače zagotoviti statične stabilnosti objekta; -pojavnost in oblikovanost zunanjščine (kot členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kamnita kritina (škriklj), stavbno pohišstvo z obstoječim okovjem, barva fasad z detajli; -prepoved vseh posegov brez soglasja pristojne službe v zaščitene arhitekturne detajle: kamniti arhitekturni členi (kot npr. kamniti portali, gotska okna, lesen, kasetiran in poslikan strop, obočne sheme v prezbitერიju, zakristiji, konzole i.t.d.), poslikavo zunanjščine (dekorativna poslikava, slika sv. Krištofa na južni fasadi), opremo (baročni oltarji, orgle i.t.d.), morebitne predhodno še ohranjene plasti ometov in starejših poslikav v notranjščini ter originalen kamniti tlak; -pri posegih za saniranje ali izboljšanje varovanih vrednot spomenika je možno posegati pod obstoječo hodno površino oziroma v zemeljske plasti z arheološkimi ostalinami ob zagotovitvi predhodne arheološke raziskave; - na spomenik in v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo in nosilci reklam;

	-omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov in dostopnosti javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in njegovih spomeniških kvalitete ter ne moti v njem odvijajoče dejavnosti.
Opis vplivnega območja spomenika	parc.št. *348, 165/7, 166, 167/1, 167/2, 468,*374, 168/1 južni del 210/2, južni del parc. št. 1317 , k.o. Šentilj pod Turjakom
Opis varstvenega režima za vplivno območje	Za spomenik velja varstveni režim za vplivno območje, ki določa: -ohranjanje prostorske integritete, pričevalnosti in dominantnosti spomenika, -ohranjanje tradicionalne rabe, prostorskih razmerij, značilnih vedut in pogledov, -prepoved posegov, ki imajo negativen vpliv na pojavnost in značaj spomenika v prostoru ali na njegovo materialno substanco, -preprečevanje sajenja neavtohtonih dreves in grmovnic in drugih ureditev, ki niso v skladu z značajem spomenika in prostora.

EŠD	24532
Ime enote	Kozjak – Razvaline gradu Irštajn – Grad Irštajn
Lokacija	parc. št. osrednji del 308/1 k. o. Kozjak
Utemeljitev razglasitve	<p>Grad je bil postavljen na dominantni lokaciji, visokem skalnem hribu Irštanj, nad cerkvijo sv. Mohorja in Fortunata in južno od naselja Srednji Dolič. V arhivskih virih letnico njegovega nastanka, oziroma prve omembe ni zaslediti oziroma so si le te nasprotujoče. Iz še ohranjenih razvalin obodnega dela gradu (z obzidjem obdan obrambni stolp in palacij) pa je po gradnji sodeč zagotovo nastal v 13. stol.</p> <p>Ostanki današnjih razvalin so skromni in ne preveč razsežni. Zid na zahodni strani je edini vidni ostanek zasnove grajskega jedra, ki časovno in tipološko brez arheoloških raziskav ni opredeljiv. Enako velja za ohranjene sledove neke manjše stavbe, morda obrambnega stolpa, postavljenega na najvišji točki. Zidava je plastovita, zgrajena na starodaven način iz lomljencev. Grad je bil opuščen že pred 15. stoletjem (1404 se omenja kot opuščena utrdba).</p> <p>Razvaline so ostanek enega pomembnejših srednjeveških gradov na sedanjem slovenskem ozemlju. Omogočajo preučevanje tako materialnih ostalin, kot srednjeveške (ali celo starejše) organizacije in poselitve širšega območja. Posebno vrednost imajo tudi zaradi neokrnjenega naravnega okolja, v katerega so umeščene. V prihodnosti bi bilo potrebno posebno pozornost nameniti celovitemu arheološkemu in stavbno-zgodovinskemu dokumentiranju in proučevanju razvalin ter njihovi statični sanaciji z najmanj invazivnimi gradbenimi posegi. Z rednim vzdrževanjem območja nekdanjega gradu bi bilo mogoče zagotoviti boljšo dostopnost in zaznavnost v prostoru, kar bi pripomoglo k njegovi večji prepoznavnosti.</p>
Opis varstvenega režima	<p>Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovanje kulturnih, arhitekturnih in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; - da morajo biti vsi posegi v spomenik in vsaka raba podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; - prepoved vseh posegov v zaščitene arhitekturne detajle in značilno plastovitost gradnje; - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvorne tlorisne in konstrukcijske zasnove, lege in materialov; izjemoma je na osnovi predhodnih raziskav in ob soglasju pristojne službe za varstvo kulturne

	<p>dediščine možno spremeniti dele posameznih objektov v kvalitetnejše oz. bolj avtentično stanje ter spremeniti oz. dopolniti konstrukcijsko zasnovo, če ni mogoče drugače zagotoviti statične stabilnosti objekta,</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje; - zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, ohranja se vsebinski in prostorski kontekst najdišča; - na območju spomenika se z gozdom gospodari na tradicionalni način, prepovedana je gradnja novih gozdnih cest in vlak, prepovedano je izkopavanje panjev in skal, prepovedan je golosek, prepovedan je dostop z motornimi vozili, razen za potrebe tradicionalnega gospodarjenja; - na območju razvalin je prepovedano odkopavati, zasipavati ali drugače posegati v teren; - nepooblaščenim osebam je prepovedano uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe; - v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega proučevanja, v primeru saniranja in vzdrževanja ostalin ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa, v takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodno arheološko raziskavo s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo; - v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in njegovih spomeniških kvalitet.
--	---

EŠD	2950
Ime enote	Kozjak – Cerkev sv. Mohorja in Fortunata
Lokacija	parc.št. *22 k. o. Kozjak
Utemeljitev razglasitve	<p>Cerkev sv. Mohorja in Fortunata stoji na izpostavljeni planoti Paškega Kozjaka, ki se dviga nad naseljem Dolič. S svojo dominantno lego, gradbeno zgodovino in zlasti s srednjeveško poslikavo notranjega ostenja zvonika, sodi med pomembnejše še ohranjene srednjeveške arhitekture v Slovenskem prostoru.</p> <p>Prvotna majhna poznoromanska enoladijska cerkva iz druge polovice 13. stoletja z vzhodnim kornim zvonikom naj bi sprva služila kot grajska kapela leंबरških gospodov, ki so v njeni bližini pozidali grad Irštajn – Hirschenstein. Prvič je neposredno omenjena v vizitacijskih zapisnikih iz druge polovice 17. stoletja, ko je sodila v faro Št. Ilj. Z ustanovitvijo vikariata v Doliču je prešla v upravljanje doliškega župnika, danes pa je podružnična cerkev sv. Florijana Gornjega Doliča.</p> <p>V tlorisu cerkev sestoji iz pravokotne ladje, ožjega in enako visokega prezbiterija z vzhodnim zvonikom ter zakristijo na severni strani. Štiristrano zaključena streha zvonika, prvotno iz škrlja, je danes krita s pločevino, medtem ko preostali del cerkve pokriva dvokapna opečna streha.</p> <p>Prvotni srednjeveški cerkvi so v 19. stoletju dozidali novo večjo ladjo s pritlično zakristijo na severni strani, prvotno srednjeveško ladjo pa so pri tem predelali v prezbiterij.</p> <p>Fasade cerkve so gladke, brez dekoracije. Členijo jih okenske in vratne odprtine ter venčni zidci. Fasade zvonika členijo odprtine, ki so domnevno še ohranjena romanska okna.</p>

	<p>Ladja, katere steni sta členjeni s pilastri, ima banjast obok s tremi pari sosvodnic in z oprogami. Na zahodu je zidana pevska empora, ki sloni na pravokotnih slopih. Prav tako banjasto obokan prezbitერიj na vzhodu je z ladjo povezan s polkrožnim slavalokom.</p> <p>Pritličje zvonika je v celoti poslikano s freskami. Na banjastem oboku so simboli evangelistov, na vzhodni steni Kristus in cerkvena zavetnika, ostale stene pa zapolnjujejo podobe Marije in drugih svetnic in svetnikov. Po Höflerju so freske iz časa okrog 1420-1430 delo goriških delavnic.</p> <p>Cerkev ima tri neobaročne oltarje iz 19. stoletja, glavnega in dva stranska ter sočasno leseno prižnico. Izjemnega pomena je bronasti zvon iz 15. stoletja z značilno gotsko podolžno obliko in napisom v gotski frakturi »<i>Marcus – Johannes – Lucas – Matheus</i>«.</p> <p>Cerkev sv. Mohorja in Fortunata z izjemno lego v prostoru sodi med pomembnejše sakralne objekte v Mislinjski dolini. Starost in rast njenega pomena skozi stoletja pa se zrcali v njeni arhitekturi in za ta prostor redki in izjemni srednjeveški poslikavi. Ob tem ima območje cerkve tudi velik arheološki potencial in je še dodatno pomembno za proučevanje organizacije, poselitve in visoko srednjeveške fevdalizacije prostora v povezavi z bližnjimi ruševinami gradu Irštajn.</p>
<p>Opis varstvenega režima</p>	<p>Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovanje kulturnih, arhitekturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; - da morajo biti vsi posegi v spomenik in vsaka raba podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; izjemoma je - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne in konstrukcijske zasnove, gabaritov, lege in materialov; izjemoma je na osnovi predhodnih konservatorskih raziskav in ob soglasju pristojne službe za varstvo kulturne dediščine možno spremeniti dele posameznih objektov v kvalitetnejše oz. bolj avtentično stanje ter spremeniti oziroma dopolniti konstrukcijsko zasnovo, če ni mogoče drugače zagotoviti statične stabilnosti objekta; - pojavnost in oblikovanost zunanjsčine (kot členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, stavbno pohištvo z obstoječim okovjem, barvo fasad z detajli; - prepoved vseh posegov brez soglasja pristojne službe v zaščitene arhitekturne detajle: kamniti arhitekturni členi (kot npr. portali, okna, obočne sheme v ladji, prezbitერიju in kornem zvoniku, konzole i.t.d.), poslikavo zunanjsčine (arhitekturno poslikavo), oprema (baročni oltarji, orgle, i.t.d.), morebitne predhodno še ohranjene plasti ometov in poslikave v notranjsčini, originalen kamniti tlak, ter barvo ostenja z detajli; - prepoved vseh posegov v še ohranjene srednjeveške poslikave v kornem zvoniku, brez predhodnih konservatorsko-restavratorskih raziskav in soglasja pristojne službe; - pri posegih za saniranje ali izboljšanje varovanih vrednot spomenika je možno posegati pod obstoječo hodno površino oziroma v zemeljske plasti z arheološkimi ostalinami ob zagotovitvi predhodne arheološke raziskave; - na spomenik in v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo in nosilci reklam; - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov in dostopnosti javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in njegovih spomeniških kvalitete ter ne moti v njem odvijajoče dejavnosti.

Opis vplivnega območja spomenika	parc. št. *23, *24, 304, 308/6, 311, 312, 313, 314, 315, 318, severni del-319, severni del 325, 330/1, 332, 333, južni del osrednji del parcele 1406, k.o. Kozjak
Opis varstvenega režima za vplivno območje	Za spomenik velja varstveni režim za vplivno območje, ki določa: -ohranjanje prostorske integritete, pričevalnosti in dominantnosti spomenika, -ohranjanje tradicionalne rabe, prostorskih razmerij, značilnih vedut in pogledov, -prepoved posegov, ki imajo negativen vpliv na pojavnost in značaj spomenika v prostoru ali na njegovo materialno substanco, -preprečevanje sajenja neavtohtonih dreves in grmovnic in drugih ureditev, ki niso v skladu z značajem spomenika in prostora.

EŠD	2949
Ime enote	Gornji Dolič – Cerkev sv. Florijana
Lokacija	parc.št. *1 k.o. Gornji Dolič
Utemeljitev razglasitve	<p>Cerkev sv. Florijana stoji na dominantni lokaciji, na griču sredi vasi. Kot podružnična kapela vikariata Šentvid nad Valdekom se prvič omenja že leta 1490. Večkrat je bila povečana. Najstarejši del cerkve je ladja iz 17. stoletja, ki sta ji bili v prvi polovici 18. stoletja prizidani kapeli. Leta 1805 je bil na zahodu prizidan zvonik, leta 1810 oziroma 1820 pa sta bili obokana ladja in vzdana pevska empora ter sočasno z njo prizidana oba pritlična zvonikova dozidka. Leta 1827 je bila prizidana zakristija z oratorijem, leta 1856 preobokan prezbiterij, nato pa so leta 1889 preobokali še severno kapelo. Zadnji večji gradbeni posegi so se vršili leta 1914, ko so podrli prejšnji prezbiterij z zakristijo. Ob tem so podaljšali ladjo proti vzhodu in zgradili nov triosminsko sklenjen prezbiterij, h kateremu so prizidali zakristijo z oratorijem.</p> <p>Tlorisno zasnovo cerkve sestavljajo zvonik s čebulasto streho, ladjo z dvema stranskima tristrano zaključenima kapelama in dvema pravokotnima kapelama proti vzhodu, tristrano zaključen prezbiterij. Cerkev je krita s skriljem, streha zvonika in kapel pa je pločevinasta. Notranjščina cerkve je obokana in členjena s slopi in pilastri.</p> <p>Fasade zvonika so pilastrsko členjene, nadstropja ločujejo horizontalni pasovi. Zgornje nadstropje zvonika predirajo polkrožno sklenjena okna, nad katerimi so mehanske ure, v pritličju pa vodi v zvonico polkrožno sklenjena odprtina. Fasade ladje, vključno s fasadama novejših kapel na vzhodni strani starejših, so preproste, nečlenjene, prav tako fasade prezbiterija; tako ladjo kot prezbiterij predirajo visoka polkrožno sklenjena okna. Bogatejše so fasade južne kapele, ki jih krasi grafitna pilastrska poslikava. Na jugozahodni stranici kapele je naslikana sončna ura.</p> <p>Celotna fasada je bila obnovljena na osnovi sondažnih raziskav leta 1999. Istega leta je bila vzpostavljena tudi nova, kamnita kritina (škrilj).</p> <p>Notranjščino ladje členijo slopi, ki delijo ladjo v pole, nad katerimi se pnejo češke kape. Arhitekturno enaki sta obe bočni pravokotni kapeli na vzhodu, ki učinkujeta kot transept in prezbiterij. Obe baročni kapeli členijo pilastri z gredo, pokriva pa ju banjast obok s sosvodnicami, zaključuje pa tristrani sklep. Na zahodu na masivnih v tlorisu kvadratnih slopih sloni pevski kor, katerega podaljšek z ograjo je lesen. Cerkvni tlak je v ladji kamnit, v novejših prizidkih pa šamoten.</p> <p>Vsa cerkvena oprema je iz 19. stoletja. Neoromanski veliki oltar s kipi sv. Florijana, sv. Petra in sv. Pavla je iz leta 1896. Iz druge polovice 19. stoletja sta tudi oba historistična stranska oltarja v novejših bočnih kapelah. V starejših kapelah pa so v baročni maniri narejeni spovednici, postaje križevega pota in v severni še leseni nastavek krstilnika. Kipa sv. Ane in sv.</p>

	<p>Jožefa na konzolah v ladji sta delo Ivana Cesarja. Njegova sta verjetno tudi kipa Srca Marijinega in Srca Jezusovega. Ograjo prižnice iz prve polovice 19. stoletja, izdelane v baročni maniri, krasijo reliefi. Na koru so Brandlove orgle z neoromansko orgelsko omaro iz leta 1900.</p> <p>Cerkev sv. Florijana je izrazit vedutni akcent. S svojo neposredno okolico, katerega sestavni del so Bricmanova in Florijanova kapelica ter župnišče, tvori kvalitetno ambientalno celoto.</p>
Opis varstvenega režima	<p>Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovanje kulturnih, arhitekturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; - da morajo biti vsi posegi v spomenik in vsaka raba podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; izjemoma je - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne in konstrukcijske zasnove, gabaritov, lege, in materialov; izjemoma je na osnovi predhodnih konservatorskih raziskav in ob soglasju pristojne službe za varstvo kulturne dediščine možno spremeniti dele posameznih objektov v kvalitetnejše oz. bolj avtentično stanje ter spremeniti oziroma dopolniti konstrukcijsko zasnovo, če ni mogoče drugače zagotoviti statične stabilnosti objekta; -pojavnost in oblikovanost zunanjsčine (kot členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kamnite kritine (škrlj), stavbno pohištvo z obstoječim okovjem, barvo fasad z detajli; -prepoved vseh posegov brez soglasja pristojne službe v zaščitene arhitekturne detajle: kamniti arhitekturni členi (kot npr. portali, okna, obočne sheme v ladji, prezbiteriju in stranskih kapelah, konzole i.t.d.), poslikavo zunanjsčine (arhitekturno poslikavo in sgrafitno poslikavo južne kapele), opremo (baročni oltarji, orgle, i.t.d.) in morebitne predhodno še ohranjene plasti ometov in poslikav v notranjsčini; -pri posegih za saniranje ali izboljšanje varovanih vrednot spomenika je možno posegati pod obstoječo hodno površino oziroma v zemeljske plasti z arheološkimi ostalinami ob zagotovitvi predhodne arheološke raziskave; - na spomenik in v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo in nosilci reklam; -omogočanje predstavitev celote in posameznih zaščiteneh elementov in dostopnosti javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in njegovih spomeniških kvalitet ter ne moti v njem odvijajoče dejavnosti.
Opis vplivnega območja spomenika	<p>parc.št. *4, 2/1, 2/2, 2/3, 3/1, 3/6, 3/7, 3/8, 3/9, 3/10, 6, 7, 33/9, 33/10, 744/2, 744/3, 744/4, 744/5, 744/7, 767, 8, k.o. Gornji Dolič</p>
Opis varstvenega režima za vplivno območje	<p>Za spomenik velja varstveni režim za vplivno območje, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ohranjanje prostorske integritete, pričevalnosti in dominantnosti spomenika, -ohranjanje tradicionalne rabe, prostorskih razmerij, značilnih vedut in pogledov, -prepoved posegov, ki imajo negativen vpliv na pojavnost in značaj spomenika v prostoru ali na njegovo materialno substanco, -preprečevanje sajenja neavtohtonih dreves in grmovnic in drugih ureditev, ki niso v skladu z značajem spomenika in prostora.

EŠD	3018
Ime enote	Dovže – Cerkev Sv. Urha
Lokacija	parc.št. 1399/5, 1399/15, k.o. Šentilj pod Turjakom
Utemeljitev razglasitve	<p>Cerkev sv. Urha stoji na dominantni lokaciji v središču vasi. S še delno v južni steni ohranjenimi romanskimi odprtini sodi med tipične koroške srednjeveške cerkvice, značilne za ta del Mislinjske doline.</p> <p>Prvotna romanska cerkvica iz prve polovice 13. stoletja, je šentiljska podružnica (Šentilj pod Turjakom c. sv. Ilja), njena datacija pa se navezuje na prvo omembo kraja Dovže (1318).</p> <p>Cerkev je bila kasneje gotizirana, v 17. oziroma v 18. stoletju pa temeljito barokizirana. Zadnje prezidave so bile izvedene v 19. stoletju. Takrat (1861) je bil prizidan sedanji zvonik, ki je nadomestil prejšnji strešni jezdec. Kamnito (skrilj) kritino je ob zadnji prenovi nadomestila neprimerna opečna kritina</p> <p>V tlorisu cerkev sestoji iz pravokotne ladje s fasadnim zvonikom in 3/8 sklenjenega enako visokega prezbiterija z zakristijo ob južni steni. Južno steno ladje členita romanski in eno šilastoločno gotsko okno, ki so bile neprimerno obnovljene, severno pa baročna odprtina. Ob vratih v južni steni ladje je vzdian del rimskega nagrobnika (posvečen Atelovdu in njegovi ženi; najden na območju vилle rustice v Spodnjih Dovžah). Vogali prezbiterija, ki ga osvetljujejo baročni lunetni okni, poudarjajo dekorativni »šivani robovi«. Fasada cerkvene ladje je preprosta. Ob polkrožnem zidanem portalu, umeščeni v rahlo izstopajoč zvonik, sta v ometu nakazani polkrožni niši, vrh katerih sta v fasado poglobljena križa. Fasade zvonika v zgornjem delu predirajo polkrožna okna.</p> <p>Ladja je ravnostropna, obok prezbiterija, ki sloni na stopnjevanih pilastrih, povezanih s profilirano gredo, pa je banjast. Med obočnimi oprogami so dekorativni okvirji. Na zahodu je pevski kor, ki ga podpirata toskanska stebra. Nekoč polno zidano in poslikano ograjo kora so zamenjali z železno. V rokokojski maniri oblikovani glavni in stranska oltarja so bili odstranjeni zagotovo po letu 1972, kar velja tudi za originalen kamniti tlak in dekorativno poslikavo, ki krasila celotno cerkev. Od opreme so ohranjeni le posamezni kipi, ki visijo v prezbiteriju in na stenah ladje. Gre za poljudna baročna kiparska dela.</p> <p>Cerkev s svojo lego, nepozidanim prostorom na severni in zahodni strani in kužnim, baročnim znamenjem v neposredni bližini predstavlja prostorski akcent vasi.</p>
Opis varstvenega režima	<p>Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovanje kulturnih, arhitekturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; - da morajo biti vsi posegi v spomenik in vsaka raba podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; izjemoma je - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne in konstrukcijske zasnove, gabaritov, lege, in materialov; izjemoma je na osnovi predhodnih konservatorskih raziskav in ob soglasju pristojne službe za varstvo kulturne dediščine možno spremeniti dele posameznih objektov v kvalitetnejše oz. bolj avtentično stanje ter spremeniti oziroma dopolniti konstrukcijsko zasnovo, če ni mogoče drugače zagotoviti statične stabilnosti objekta;

	<p>-pojavnost in oblikovanost zunanjsčine (kot členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, stavbno pohištvo z obstoječim okovjem, barva fasad z detajli;</p> <p>-prepoved vseh posegov brez soglasja pristojne službe v zaščitene arhitekturne detajle: kamniti arhitekturni členi (kot npr. kamniti portali, gotska in romanska okna, obočne sheme v prezbiteriju, i.t.d.), oprema (oltarji, orgle, i.t.d.), rimski nagrobnik in morebitne predhodno še ohranjene plasti ometov in poslikav v notranjščini, ter barve ostenja z detajli;</p> <p>-pri posegih za saniranje ali izboljšanje varovanih vrednot spomenika je možno posegati pod obstoječo hodno površino oziroma v zemeljske plasti z arheološkimi ostalinami ob zagotovitvi predhodne arheološke raziskave;</p> <p>- na spomenik in v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo in nosilci reklam;</p> <p>-omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov in dostopnosti javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in njegovih spomeniških kvalitete ter ne moti v njem odvijajoče dejavnosti.</p>
Opis vplivnega območja spomenika	<p>parc.št. *144, 1367/1, 1367/2, 1368, 1369, 1370, 1371, 1372/1, 1372/2, 1372/3, 1399/3, 1399/4, 1399/6, 1399/16, 1399/17, 1400/1, 1400/2, 1400/3, 1402/3, 1402/7, 1402/8, 1403/2, 1697/1, 1700, 1701, 1702/5, 1702/7, 1794/6, vzhodni del 1795,1697/7, 1697/8, 1697/9, 1697/10, zahodni del parcele 1796/3, k.o. Šentilj pod Turjakom</p>
Opis varstvenega režima za vplivno območje	<p>Za spomenik velja varstveni režim za vplivno območje, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ohranjanje prostorske integritete, pričevalnosti in dominantnosti spomenika, -ohranjanje tradicionalne rabe, prostorskih razmerij, značilnih vedut in pogledov, -prepoved posegov, ki imajo negativen vpliv na pojavnost in značaj spomenika v prostoru ali na njegovo materialno substanco, -preprečevanje sajenja neavtohtonih dreves in grmovnic in drugih ureditev, ki niso v skladu z značajem spomenika in prostora.

EŠD	30696
Ime enote	Mislinja – Zois – Bonazzovi vrtovi
Lokacija	<p>parc. št. 724/1, 724/2, 724/3, 724/4, 724/6, 724/7, 724/8, 724/11, 724/12, 724/13, 724/14, 724/15, 724/16, 724/17, 724/18, 724/19, 724/20, 724/21, 724/22, 724/23, 724/24, 724/25, 724/26, 728/4, 728/14, 728/23, 728/24, 724/30, 724/31, 724/32, 714/28, 724/27, 724/29, 724/33, 724/34 k.o. Mislinja.</p>
Utemeljitev razglasitve	<p>Razvoj Mislinje je v 18. in 19. stoletju močno povezan z železarstvom in oglarstvom sprva pod lastništvom družine Zois ter v prvi polovici 20. stoletja z gozdno predelovalno industrijo z lastništvom Arthurja Pergerja. Okrog 1770 je pod lastništvom rodbine Schrottenbach na sedanji severni strani parka zgrajen baročni dvorec, celotna posest pa je bila lepo urejena s parkom in vrtovi. Ohranjen je del parka z nekaj drevesnega fonda iz časa prvotne ureditve. Zaradi dotrajanosti je bila graščina, ki bila hkrati tudi upravno in stanovanjsko poslopje za lastnike in upravnike, leta 1972 porušena. Na robu parka sta se ohranili meščanski vili, ki sta ju leta 1890 dala sezidati takratna lastnika železarne Matija in Viljema Lohninger ter ju poimenovali z imeni svojih hčera vila Ana in vila Helena.</p> <p>Vrtovi danes v skoraj neokrnjeni obliki ohranjajo na Franciscejskem katastru iz 1824 narisane formalno oblikovane vrtove. Na križišču poti je še danes kot osrednji element ohranjen ostanek vodnjaka. Tako oblikovana in še danes ohranjena površina je velika redkost v tem koncu Slovenije. Vrtove</p>

	so glede na pisane arhivske vire najverjetneje osnovali člani družine Zois, vendar jih lahko na osnovi kartografskega izrisa z gotovostjo pripišemo takratnemu lastniku Antonu Bonatczy pl. Bonazzi.
Opis varstvenega režima	Varstveni režim določa: - varovanje zasnove (oblike, strukture in velikosti); - varovanje grajenih sestavin vrtno zasnove (ograje, vodnjak); - varovanje vseh naravnih sestavin vrta (rastlin/dreves, reliefa); - pogledov na vrt iz širšega prostora (nepozidanost sosednjih parcel); - varovanje rastiščnih razmer, ki so potrebne za obstoj in rast rastlin; - obstoječim objektom v varovanem območju in njegovi neposredni bližini ni dopustno spreminjati velikosti in oblike brez soglasja pristojne službe; - gradnja infrastrukture in drugih novih objektov v območju vrta in njegovi neposredni bližini ni sprejemljiva.

EŠD	8062
Ime enote	Završe – Spomenik nadvojvodi Janezu
Lokacija	zahodni del parc. št. 1/3 k.o. Kozjak
Utemeljitev razglasitve	Kamnito spominsko znamenje piramidaste oblike s ploščo in reliefom nadvojvode Janeza. Nadvojvoda Janez je leta 1829 dal zgraditi cesto skozi sotesko, danes imenovano Huda luknja. Tu se je srečal z velikim vhodom v kraško podzemlje. Nadvojvoda Janez, brat avstrijskega cesarja, se je zelo zavzemal za dobrobit Štajercev. Na izobraževalnem, kulturnem in gospodarskem področju je na Štajerskem pustil močan pečat ustvarjanja, ki se je ohranil do današnjih dni. V bližnjo skalo je vzdignjena novejša umetelna plošča na kateri je napis: »Nadvojvoda Ivan je pripomogel k ustanovitvi Kmetijskih in rokodelskih novic. Uvedel v naše kraje današnje vrste vinske trte in dal zgraditi tole cesto«. Slovenjgraška Kmetijska družba je nadvojvodi Janezu, ki je bil pobudnik za graditev ceste skozi sotesko Hude Luknje, postavila leta 1830 v votlini nasproti izliva Ponikve v Pako spomenik iz črnega marmorja. Zaradi izjemno težkega terena je to predstavljalo velik gradbeni dosežek. Pred izgradnjo ceste je promet tekkel preko Graške gore. Obeležje predstavlja enega redkih ohranjenih spomenikov moža, ki je na naših tleh pustil neizbrisen pečat.
Opis varstvenega režima	<ul style="list-style-type: none"> - trajno varovanje in ohranitev kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot spomenika v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju varovanih spomeniških lastnosti; - prepoved predelav vseh sestavnih delov in likovnih prvin spomenika, ki so ovrednotene kot del spomenika; - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvorne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov.

EŠD	8011
Ime enote	Srednji Dolič – Rudlova kapelica
Lokacija	severozahodni del vzhodni del parc. št. 110/5 k.o. Srednji Dolič
Utemeljitev razglasitve	Baročna kapelica s strmo kamnito streho je pravokotnega tlorisa in stoji ob glavni cesti Mislinja-Vitanje. Stranski in zadnjo fasado krasijo poglobljena dekorativna polja, ki so bila v preteklosti domnevno poslikana. Polkrožno

	<p>oblikovana odprtina vodi v notranjost, na katerega zadnji steni je pod odluščenim ometom zaslediti starejše poslikave. Obteka jo »klobasasto« oblikovan venec.</p> <p>Tipično koroško znamenje dopolnjuje kulturnozgodovinsko podobo obravnavanega okolja v dojemanju časa in prostora in kot tako v materialni podobi odseva doživljanje življenja ter vsega kar je bilo povezano s tedanjo tradicijo in običaji.</p>
Opis varstvenega režima	<p>Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovanje kulturnih, arhitekturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik; - da morajo biti vsi posegi v spomenik in vsaka raba podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti; - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne in konstrukcijske zasnove, gabaritov, lege, in materialov; izjemoma je na osnovi predhodnih konservatorskih raziskav in ob soglasju pristojne službe za varstvo kulturne dediščine možno spremeniti oziroma dopolniti konstrukcijsko zasnovo, če ni mogoče drugače zagotoviti statične stabilnosti objekt; -podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju varovanih spomeniških lastnosti; -prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin (ometov, poslikav, kritine), ki so ovrednotene kot del spomenika; -prepoved vseh posegov v zaščiteni namembnost, tloris, gabarite znamenja, razen vzdrževalnih posegov; -omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in njegovih spomeniških kvalitet; - na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam - zaradi varovanja pojavnosti spomenika je potrebno ohraniti njegovo neposredno bližino neporaščeno (redna košnja trave).

EŠD	5023
Ime enote	Mislinja – Kovačija Šentlenart 17
Lokacija	južni del parc. št. * 222 k.o. Šentilj pod Turjakom
Utemeljitev razglasitve	<p>Tik ob glavni cesti, ki povezuje Mislinjo in Slovenj Gradec, se je ohranila stara kovačija, po domače tudi Robnikova kovačija. V preprostem pritličnem objektu, v štiriosni zidani hiši, z dvokapno streho postavljeno vzporedno na lokalno cesto, katere del je razdeljen na stanovanjski in obrtni, se je ohranila tudi kovaška delavnica s kovaškim orodjem, mehoma in ognjiščem. Orodja so včasih uporabljali predvsem za podkovanje konj ter izdelavo in popravilo kmetijskega orodja.</p> <p>Tradicija kovaške dejavnosti v Robnikovi kovačiji je stara več kot sto let. Imela je izrazit furmanski značaj, saj je zaradi svoje obcestne lege izdelovala konjske podkve ter popravljala vozove različnih vrst.</p> <p>Kljub tem, da kovačija že dolgo ne obratuje, so se ohranila vsa orodja in naprave, ki so značilne za nekdanje obrtne kovačije. Kovačija predstavlja eno redkih tovrstnih objektov, nekoč močno zastopane kovaške dejavnosti v kraju. Z ohranitvijo in obnovo stavbe bi lahko Robnikovo kovačijo vključili v turistično ponudbo kraja.</p>
Opis varstvenega režima	<ul style="list-style-type: none"> - tlorisna in višinska zasnova (gabariti), - gradivo (gradbeni material) in konstrukcijska zasnova, - oblikovanost zunanjsčine - funkcionalna zasnova notranjsčine

	<ul style="list-style-type: none"> - sestavine in pritikline s poudarkom na kovaškem orodju in napravah, - stavbno pohištvo in notranja oprema, - komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico, - pojavnost in vedute - celovitost dediščine v prostoru, <p>Pristojna organizacija za varovanje premične kulturne dediščine naj evidentira in ovrednoti vso ohranjeno kovaško orodje in naprave.</p>
--	--

EŠD	8076
Ime enote	Mislinja – Kovačija Gozdarska 166
Lokacija	severni del parc. št. 1915/2, osrednji del 2307/29 in parc. št. *255 k.o. Mislinja
Utemeljitev razglasitve	<p>Ob potoku Mislinja se je ohranila kovačija, po domače Robnikova kovačija. Po »račah« je speljana voda do dveh mlinskih koles, ki poganjata brus in repač. V notranjosti objekta je ohranjeno kovaško orodje, ki so jih uporabljali za podkovanje konj, izdelavo sekir, cepinov, verig in obročev. Kovačija, ki je stara več kot dvesto let, je imela pomembno vlogo v času grofa Tkuma in kasnejšega veleposestnika Pergerja. Tudi po vojni v petdesetih letih prejšnjega stoletja, ko je doživela zadnjo večjo prenavo, so domačini uporabljali kovačijo za popravila orodij in vozil, ki so jih uporabljali v gozdarstvu. Na področju Mislinje je bilo zelo veliko kovačij, to pa zato, ker je bilo veliko vodnih virov za pogon kladiv. Služile so izdelavi orodja za kmetijstvo in gozdarstvo, pa tudi železo je bilo tukaj iz bližnje železarne. Robnikova kovačija je še v celoti ohranjena in ima zelo veliko orodja, pa tudi vodno kladivo. Včasih so izdelovali kmečka in gozdarska orodja, kovali so vozove ter podkovali vole in konje.</p> <p>Kovačija predstavlja enega redkih tovrstnih objektov, katere osnovna funkcija je bila izdelovanje in popravilo gozdarskega orodja in zaradi bližine ozkotirne gozdarske železnice skozi Mislinjski jarek tudi manjša železniška popravila.</p>
Opis varstvenega režima	<p>Za kovačijo velja varstveni režim, ki predpisuje ohranjanje varovanih vrednot, kot so:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tlorisna in višinska zasnova (gabariti), - gradivo (gradbeni material) in konstrukcijska zasnova, - oblikovanost zunanjsčine (členitev objektov in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, barve fasad, fasadni detajli), - funkcionalna zasnova notranjsčine in pripadajočega zunanjega prostora, - sestavine in pritikline s poudarkom na kovaškem orodju in napravah, - stavbno pohištvo in notranja oprema, - komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico, - pojavnost in vedute - celovitost dediščine v prostoru, <p>Pristojna organizacija za varovanje premične kulturne dediščine naj evidentira in ovrednoti vso ohranjeno kovaško orodje in naprave.</p>

3. člen

Ostale določbe odloka ostanejo nespremenjene.

4. člen

(veljavnost odloka)

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v uradnem glasilu slovenskih občin.

Št.: 621-1/2021

Datum:

Župan Občine Mislinja
Bojan Borovnik, mag. posl. ved